

Deklaracija Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira se sastao na nivou političkih direktora u Sarajevu 11. – 13. juna 2003. godine. Sastanku su također prisustvovali predstavnici organa vlasti države Bosne i Hercegovine i entiteta.

Upravni odbor će izdati zasebnu izjavu nakon sastanka u petak, 13. juna na kojem će se raspravljati o bh. ekonomiji.

Evropa

Nakon prezentacije premijera Adnana Terzića, Upravni odbor je razgovarao o napretku Bosne i Hercegovine u procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji. Upravni odbor je ponovno potvrdio da članstvo u Evropskoj uniji pruža najbolje izgleda za dugoročni prosperitet i stabilnost Bosne i Hercegovine. Međutim, od Bosne i Hercegovine i tempa kojim se reforme provode zavisi da li će se i kada Bosna i Hercegovina pridružiti Evropskoj uniji. Bosna i Hercegovina, kao i sve zemlje potencijalni kandidati za članstvo u Evropsku uniju, treba dostići važeće standarde i pokazati da posjeduje vrijednosti na kojima se temelji Unija. Što prije to uradi, prije će učiniti napredak na putu za Evropu, kao što je to nekoliko susjednih zemalja već pokazalo. Samit koji će se krajem juna održati u Solunu će biti značajna prilika za Bosnu i Hercegovinu da pokaže Evropskoj uniji da je odlučna u provođenju neophodnih reformi.

Obrazovanje

Ministri Safet Halilović, Gojko Šabanović i Zija Pašić su obavijestili Upravni odbor o napretku postignutom u provedbi ciljeva u oblasti obrazovanja, koje su dogovorili bh. organi vlasti a Upravni odbor prihvatio u novembru. Ministri su naveli da je značajan napredak postignut u nekoliko oblasti.

Posebno su istakli sljedeće:

Usvajanje Nacrta državnog okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju od strane Predstavničkog doma BiH prošle sedmice.

Mjere u pravcu usklađivanja tri “nacionalna” nastavna plana i programa u jedno zajedničko programsko jezgro na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine za sve predmete koji se predaju u osnovnim i srednjim školama opšteg smjera.

Upravni odbor je čestitao ministrima i višem zamjeniku visokog predstavnika Schrömbgensu na dosada postignutom uspjehu i apelirao je na vlasti BiH da pravovremeno provedu ove reforme kako bi stupile na snagu do početka nove školske godine, Uprkos izvjesnom napretku do kojeg je došlo po pitanju obrazovanja djece povratnika, članovi Upravnog odbora su duboko zabrinuti zbog činjenice da je etnička segregacija još uvijek prisutna u školama u Republici Srpskoj i u 52 škole u Federaciji. Konstatirajući da moderna evropska demokratija ne bi trebala tolerisati etničku segregaciju, i da omladina ove zemlje najbolje može promovirati pomirenje, Upravni odbor je pozvao ministra obrazovanja Federacije da osigura ujedinjavanje ovih škola do početka sljedeće školske godine, kao i da obavijesti OHR i OSCE o konkretnim koracima koji će biti poduzeti kako bi se ovaj cilj ostvario u planiranom roku. Upravni odbor je konstatirao da bi u narednih šest mjeseci bh. organi vlasti morali usmjeriti napore na reformu u oblasti visokog obrazovanja i apelirao na njih da poduzmu hitne mjere na priznavanju diploma međunarodnih visokoškolskih institucija.

Povratak izbjeglica

Mirsad Kebo, ministar za ljudska prava i izbjeglice je upoznao Upravni odbor sa novim informacijama o provedbi Strategije prema Aneksu VII (Općeg okvirnog sporazuma za mir) koja je dogovorena u januaru. Upravni odbor je naglasio da je povratak

izbjeglica od osnovnog značaja za nastojanja Bosne i Hercegovine da pridruži evropskim integracijama i prihvatio informacije o napretku koji je postignut po mnogim pitanjima, uključujući imovinska pitanja, i pozvao je bh. organe vlasti da rješavaju pitanja u kojima je došlo do kašnjenja. Članovi Upravnog odbora su naročito naglasili tri stvari:

- Energično preporučuju da se državni i entitetski ministri za izbjeglice proglase zvaničnim članovima Državne komisije za izbjeglice.
- Apeliraju na bh. organe vlasti da okončaju proces uspostavljanja jedinstvenog Fonda za izbjeglice, čiji je cilj da unaprijedi povratak putem dodatnih donacija i subvencioniranih kredita.
- Izražavaju nadu da bi članstvo BiH u Razvojnoj banci Vijeća Evrope također otvorilo put za nove alternativne načine finansiranja.
- Također su naglasili važnost dovršavanja sporazuma o prenosu zahtjeva za povrat imovine koji se podnose CRPC-u (Komisija za imovinske zahtjeve izbjeglica i raseljenih lica) u nadležnost domaćih institucija, kao i važnost uvođenja žalbenog postupka. Potrebno je istovremeno usmjeriti napore na provođenje odluka koje je donio CRPC u okviru Plana za provedbu imovinskih zakona.

Upravni odbor je apelirao na bh. vlasti da učine sve što je u njihovoj moći kako bi se iznašle dodatne mogućnosti da bi se uvećali potencijali Ministarstva da na sebe preuzme poslove i zadatke Radne grupe za povratak i rekonstrukciju te da osigura održivost do sada realizovanih povrataka. Odbor je pozdravio napore OHR-a i UNHCR-a, u svojstvu predsjedavajućih Radne grupe za povratak i rekonstrukciju, kao i partnerskih agencija, u podršci inicijativama Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice kojima se omogućava proces povratka. Upravni odbor je naglasio značaj ekonomskih reformi u osiguravanju dodatnih sredstava za održiv povratak.

Reforma sektora odbrane

Upravni odbor je dao punu podršku aktivnostima Komisije za reformu odbrane (DRC) i njenog predsjedavajućeg, Jamesa Lochera III. Odbor je apelirao na vlasti Bosne i Hercegovine da daju punu podršku Komisiji i da usvoje reforme koje su neophodne da bi Bosna i Hercegovine ostvarila zacrtani cilj da pripremi zemlju za članstvo u NATO-ovom Partnerstvu za mir do januara 2004. godine. Upravni odbor je takođe primio k znanju odgovornost bh. vlasti za provedbu pokrenutih reformi, uključujući i usvajanje "Pravilnika o osoblju i aktivnostima Sekretarijata Stalnog komiteta za vojna pitanja". Odbor je pozvao sve bh. organe vlasti da preduzmu potrebne mjere za razvoj odbrambenih institucija na državnom nivou, a upoznat je i sa aktivnostima državnog Parlamenta u vezi sa osnivanjem stalne Komisije o sigurnosnoj politici za parlamentarni nadzor nad odbrambenim i sigurnosnim pitanjima koja predstavlja temeljni element za funkcioniranje moderne demokratije. Upravni odbor je naglasio značaj kontinuiteta u provođenju reformi u oblasti odbrane. Upravni odbor je izrazio svoje istinsko slaganje sa stavom OHR-om u pogledu nedavne odluke Predsjedništva BiH o rotiranju na funkciji generalnog sekretara SKVP-a, koju zaista ne smatra najsretnijim rješenjem, kao i da DRC treba razmotriti tu odluku.

Buduće krivično gonjenje ratnih zločina u BiH

Podsjećajući na činjenicu da puna suradnja sa Međunarodnim tribunalom za ratne zločine počinjene na teritoriji bivše Jugoslavije (ICTY) ostaje i dalje obaveza vlasti Bosne i Hercegovine, kao i da hapšenje osoba osumnjičenih za ratne zločine ostaje najvažniji prioritet, Upravni odbor se bavio mogućnostima za poboljšanje potencijala domaćih tijela za krivično gonjenje ratnih zločina u Bosni i Hercegovini. Viši zamjenik visokog predstavnika Bernard Fassier, uz podršku Predsjednika Haškog tribunala Teda Merona, je izvijestio Upravni odbor o zajedničkom projektu Tribunala i OHR-a za osnivanje Vijeća za ratne zločine pri Sudu BiH, kao i Odjela

za ratne zločine pri državnom Tužilaštvu. Upravni odbor je odobrio predstavljeni pristup, naglasio značaj krivičnog gonjenja ratnih zločina u BiH i usvojio sljedeće:

- zatražiti od OHR-a da osnuje i zajedno sa nadležnim organima Bosne i Hercegovine kopredsjedava Interagencijskom radnom grupom za implementaciju (ITF) u čijem će radu sudjelovati i druge nadležne međunarodne organizacije, u cilju koordiniranja aktivnosti na implementaciji projekta.
- podržati princip da bi ova Radna grupa (ITF) na kraju mandata OHR-a trebala postati Radna grupa za monitoring kojom će predsjedavati ministar pravde BiH.
- Organizirati realizaciju projekta tako da ona zavisi od raspoloživosti finansijskih sredstava.

Upravni odbor je zatražio od OHR-a da ga na sljedećoj sjednici u septembru obavijesti o mjerama koje će biti poduzete u cilju uspostave ITF-a, o rezultatima donatorske konferencije čije je održavanje planirano za polovinu septembra u Hagu, o planiranoj zajedničkoj prezentaciji Tribunala i OHR-a pred Vijećem sigurnosti UN-a, te o rokovima za implementaciju u toku 2004. godine.

Budućnost Doma za ljudska prava BiH

Potvrđujući važnost efikasne zaštite ljudskih prava u BiH u skladu sa evropskim standardima, Upravni odbor je razmatrao izvještaj o budućnosti Doma za ljudska prava BiH, koji je prezentirao viši zamjenik Visokog predstavnika, Bernard Fassier. Odbor je podsjetio da je Dom formiran u skladu sa Aneksom 6. Dejtonskog mirovnog sporazuma u vrijeme kada Bosna i Hercegovina nije bila članica Vijeća Evrope i kada njeno pravosuđe nije bilo u mogućnosti da rješava slučajeve kršenja ljudskih prava. Upravni odbor slaže da je potrebno izvršiti prijenos mandata Doma za ljudska prava na institucije Bosne i Hercegovine što je dio procesa jačanja zaštite ljudskih prava u BiH, te da bi u skoroj budućnost Dom trebao prestati s

primanjem novih predmeta, odnosno da je planirani rok za prestanak primanja predmeta 31. juli 2003. godine.

Iako je o modalitetima prijenosa nadležnosti potrebno dodatno razgovarati s predstavnicima nadležnih institucija, Upravni odbor je apelirao na Dom da poduzme sve odgovarajuće mjere kako bi do 31. decembra 2003. godine riješio predmete u kojima još uvijek nije donesena odluka. Upravni odbor je još jednom naglasio da plan za prijenos nadležnosti mora osigurati efikasnu zaštitu ljudskih prava u BiH skladu sa evropskim standardima.

Brčko

Ambasador Clarke je upoznao članove Upravnog odbora sa situacijom u Distriktu Brčko. Upravni odbor je pozdravio postignuti napredak i čestitao ambasadoru Clarke-u na profesionalnom rješavanju problema u Brčko Distriktu, te mu se zahvalio na njegovoj požrtvovanosti i opredjeljenosti da provodi svoj mandat i djeluje u interesu građana Distrikta Brčko. Upravni odbor je izrazio svoju punu podršku energičnoj provedbi finalne odluke Međunarodnog arbitražnog tribunala za Brčko. Upravni odbor je pozvao entitete da poštuju status Distrikta kao samoupravne jedinice u okviru bh. organa vlasti, kao i svoje obaveze koje imaju prema Distriktu.

Upravni odbor je čestitao Vladama BiH, Hrvatske, Srbije i Crne Gore i Slovenije na potpisivanju Okvirnog sporazuma o bazenu rijeke Save i Protokola o plovidbi, te ih pozvao da ratificiraju ove dokumente i što prije riješe pitanje sjedišta Komisije za rijeku Savu. Upravni odbor je pozdravio izvještaj Visokog predstavnika u kojem se navodi da Visoki predstavnik uskoro očekuje otvaranje graničnog prijelaza Brčko-Gunja.

Kanton 7

Upravni odbor je ozbiljno zabrinut činjenicom da osam mjeseci nakon izbora Vlada u Kantonu 7 još uvijek nije formirana. Nepostojanje funkcionalne Vlade utiče na rad osnovnih javnih

službi u Kantonu. Ova situacija dovodi u pitanje sposobnost Bosne i Hercegovine da uspostavi efikasne, funkcionalne i odgovorne organe vlasti na lokalnom nivou, što je osnovni preduslov za integraciju u Evropsku uniju. Upravni odbor je pružio snažnu podršku odluci OHR-a da uvede postupne sankcije za političke stranke uključene u ovaj problem, a koje će biti na snazi sve dok ove stranke ozbiljno ne prihvate svoju odgovornost prema građanima i ne formiraju Vladu.